

Kunnskapsdepartementet
Postboks 8119 Dep
0032 OSLO

Ref:
200502917-/KSH

Vår ref:
05/3592 - 400

Saksbeh.:
Anne Løken 2245 3002

Dato:
16. januar 2006

HØRING – FORSKRIFT OM GODSKRIVING AV HØYERE UTDANNING

Vi viser til departementets brev av 6. desember 2005 om ovennevnte.

Høgskolen i Oslo vil uttale følgende til utkast til forskrift om godskriving av høyere utdanning:

Til § 2 Tilknytningskrav for utstedelse av vitnemål eller tildeling av grad

Høgskolen i Oslo støtter forslaget om et allment tilknytningskrav på minimum 60 studiepoeng for å få utstedt vitnemål for fullført utdanning eller kunne tildeles en grad. Imidlertid bør det i tillegg inn en presisering om at de 60 studiepoengene må inngå i grunnlaget for den aktuelle graden eller utdanningen. Dette er viktig å få presisert fordi det nå foreslås at en student kan få utstedt nytt vitnemål eller tildeles en ny grad bare ved å ta 60 nye studiepoeng, jf. den foreslåtte § 3. Problemstillingen er særlig aktuell i tilfeller der studiene som skal inngå i graden, er tatt ved to eller flere institusjoner.

Til § 3 Krav om ny utdanning

Universitets- og høgskolerådet oppnevnte høsten 2004 en nasjonal arbeidsgruppe for utredning av problemstillinger knyttet til "doble grader"/"dobbel uttelling", bl.a. sett på bakgrunn av usikkerhet omkring tolkningen av § 3-4 første ledd i lov om universiteter og høyskoler (§ 47 i tidligere lov om universiteter og høyskoler). Et flertall i arbeidsgruppen foreslo at inntil 90 studiepoeng skal kunne godskrives i to forskjellige grader/utdanninger, dvs. at 90 nye studiepoeng må tas for å få utstedt nytt vitnemål. Et mindretall gikk inn for at inntil 120 studiepoeng skal kunne godskrives i to forskjellige grader/utdanninger, dvs. at bare 60 nye studiepoeng skal være nødvendig for å få utstedt nytt vitnemål. Arbeidsgruppen viser i innstillingen til at problemer som kan oppstå ved utstedelse av nytt vitnemål, først og fremst gjelder i tilfeller der en student har oppnådd én bachelorgrad, og så ønsker en ny bachelorgrad på grunnlag av et tilleggsstudium. Selv om innstillingen konsentrerer seg om disse tilfellene, skriver gruppen at problemstillingen også vil kunne gjelde mellom f.eks. bachelorgrad og en yrkesutdanning (4-årig lærerutdanning) eller mellom en tidligere tildelt cand.mag.-grad og en ny bachelorgrad.

Høgskolen i Oslo er tilfreds med at departementet med den nye forskriften foretar en avklaring av hvordan § 3-4 første ledd i lov om universiteter og høyskoler skal forstås, jf. merknadene til den foreslåtte § 1 i forskriften. Høgskolen støtter også de foreslåtte bestemmelsene om at en student kan få utstedt nytt vitnemål for fullført utdanning eller tildeles en ny grad hvis vedkommende tar 60 nye studiepoeng, og at institusjonene selv kan fastsette at det for enkelte

utdanninger må tas 90 nye studiepoeng. Dersom en student faktisk møter de faglige kravene til en ny grad/utdanning ved å ta 60 (ev. 90) nye studiepoeng, virker det urimelig om regelverket skal nekte studentene å få vitnemål for den nye graden/utdanningen.

Som departementet naturligvis er kjent med, vil en bestemmelse om at det bare trengs 60 nye studiepoeng for å oppnå en ny bachelorgrad, imidlertid kunne medføre at studenter i en del tilfeller oppnår to bachelorgrader på grunnlag av bare 4 års studier. Dette kan gi et skjevt bilde av disse kandidatenes fagbakgrunn, især overfor de deler av arbeid-/yrkeslivet som ikke har god kjennskap til universitets-/høgskolesystemet. Men samtidig blir kravet om bare 60 nye studiepoeng en logisk konsekvens av at forskriftens bestemmelser gjelder generelt, altså for alle grader og yrkesutdanninger. Eksempel: Dersom en student med 2-årig høgskolekandidatgrad ønsker å bygge ut denne til en 3-årig bachelorgrad, vil det være urimelig om vedkommende skal pålegges å ta mer enn 60 nye studiepoeng for å oppnå bachelorgraden (det forutsettes naturligvis her at vedkommende oppfyller bredde- og fordypningskravene og øvrige fagkrav til bachelorgraden, slik disse er fastsatt i gradsforskrift og fag-/studieplan).

Selv om "dobbel uttelling" foreløpig først og fremst har vært en aktuell problemstilling for bachelorgraden, kan problemstillingen etter hvert også melde seg for øvrige grader og yrkesutdanninger. Det er derfor positivt at bestemmelsene i forskriften får generell gyldighet.

Til § 4 Unntak – fellesgrader

Høgskolen støtter forslaget om at institusjonene selv kan gjøre unntak fra bestemmelsene i forskriften for fellesgrader.

Det må antas at fellesgradssamarbeid for mange institusjoner vil være mer aktuelt på mastergradsnivå enn bachelorgradsnivå. Og særlig for mastergraden – som jo har mindre omfang enn bachelorgraden – kan et tilknytningskrav på 60 studiepoeng (jf. § 2) i noen tilfeller skape problemer for slikt samarbeid.

For øvrig merker vi oss at den foreslåtte § 4 også åpner for institusjonene kan fastsette unntak fra kravet om at minimum 60 nye studiepoeng må avlegges for utstedelse av nytt vitnemål eller tildeling av ny grad. Med andre ord kan det for enkelte fellesgrader kreves mindre enn 60 nye studiepoeng for tildeling av graden med utstedelse av vitnemål.

Til § 5 Særskilte godskrivingsregler for enkelte utdanninger

Uttelling for eldre yrkesrettede utdanninger

I § 5 foreslås det særskilte godskrivingsregler for enkelte utdanninger som del av en grad. Disse er spesifisert i eget vedlegg til forskriften (vedlegg Ia) og viderefører godskrivingsregler som gjaldt for cand.mag.-graden (forskrift om godskrivning av grad, yrkesutdanning, utdanningsprogram, fag eller emne fra institusjon under lov om universiteter og høgskoler som del av cand.mag.-grad, fastsatt av departementet 28. oktober 1998). Bestemmelsene unntar en del eldre yrkesrettede utdanninger fra regelen om tid-for-tid-uttelling i en bachelorgrad. Departementet varslet i Ot.prp. nr. 79 (2003-2004) Om lov om universiteter og høyskoler at det ville bli fremmet forslag til forskrift om dette (proposisjonen kap. 4.4.4), og Høgskolen i Oslo er tilfreds med at departementet med den foreslåtte § 5 og vedlegg Ia følger opp dette.

Uttelling for eldre studier/eksamener ved private høyskoler

Hovedregelen etter § 1 i vedlegg 1a er at fullført grad, yrkesutdanning, fag eller emne fastsatt med hjemmel i uh-loven §§ 3-2 og 3-3 skal godskrives med normert studietid som del av bachelorgrad ved øvrige institusjoner under loven, altså etter tid-for-tid-prinsippet. I tredje ledd presiseres det at uttellingen skjer innenfor de rammer som er fastsatt for den enkelte grad.

Nevnte lovparagrafer gir bl.a. bestemmelser om den enkelte institusjons faglige fullmakter, herunder hva institusjonene selv har myndighet til å fastsette, og hva som må fastsettes av Kongen eller departementet. Dette må koples til uh-loven § 1-2 om at loven gjelder for institusjoner som enten gir utdanningstilbud som er akkreditert etter loven eller som har institusjonsakkreditering, og til loven § 3-1 om akkreditering av studier, jf. også loven § 2-1 om NOKUTs oppgaver. Med andre ord er det bare studier ved institusjon under loven som er akkreditert av NOKUT eller som er formelt etablert i henhold til institusjonens faglige fullmakter, som har krav på å bli godskrevet ved andre institusjoner under loven etter § 3-4 første ledd.

Spørsmålet er om annet ledd i den foreslåtte § 1 i vedlegg 1a kan forstås på forskjellige måter. Det heter her: "Eksamener avlagt ved institusjoner under loven før lovens ikrafttredelse godskrives tilsvarende." Høgskolen i Oslo vil anta at man her har tenkt på eksamener (dvs. fullført grad, yrkesutdanning, fag eller emne, jf. første ledd) som enten er akkreditert av NOKUT eller som har eksamensrett etter tidligere lov om private høyskoler. Dette sies imidlertid ikke i klartekst, og vi kan dermed komme opp i situasjoner hvor det søkes om godskriving av studier ("eksamener") ved private institusjoner som på det på aktuelle tidspunkt verken hadde akkreditering fra NOKUT eller formell eksamensrett etter privathøyskoleloven. Slike studier/eksamener kan være avlagt så langt tilbake som før privathøyskoleloven trådte i kraft i 1986, men de kan også være av nyere dato. I mange tilfeller – men langt fra alle – har slike studier en anbefaling om vekttallsuttelling i cand.mag.-grad fra det tidligere Nasjonalt koordinerende utvalg for godkjenning av eksamener (NKU) under daværende Det norske universitetsråd. NKUs anbefalinger ble fulgt av institusjonene, hvilket sikret nasjonal likebehandling av søkere på tvers av institusjonsgrensene. For øvrig brukte også departementet NKU som instans for å få vurdert om det faglige grunnlaget for tildeling av eksamensrett etter privathøyskoleloven var til stede. NKUs anbefalinger framgår av den såkalte NKU-listen. Som kjent ble NKU nedlagt fra årsskiftet 1995-1996, og den siste NKU-listen er datert 1. oktober 1995 med et tillegg datert 1. april 1996. Som det framgår av listen, anbefalte ikke NKU full tid-for-tid-uttelling for alle studier. En del søknader om vekttallsvurdering ble også avvist av NKU på formelt grunnlag eller avslått på grunnlag av den faglig sakkyndige vurderingen.

Høgskolen i Oslo mottok helt fram til cand.mag.-graden ble oppheven høsten 2005, mange søknader om godskriving av eldre studier fra private høyskoler som del av en cand.mag.-grad fra vår institusjon. I behandlingen av slike søknader fulgte høgskolen NKUs anbefalinger. Og selv om antall aktuelle søkere naturlig nok blir færre etter som tiden går, vil det i mange år framover kunne komme søknader om godskriving av slike studier som del av en bachelorgrad. Høgskolen i Oslo mener det er svært uheldig dersom eldre studier ved private høyskoler som enten ikke gav noen uttelling overhodet, eller som ikke gav full tid-for-tid-uttelling i en cand.mag.-grad, plutselig skal kunne gjøre dette i en bachelorgrad. Vi foreslår derfor en tilleggsbestemmelse om at studier/eksamener fra institusjon under loven som på det aktuelle tidspunkt ikke hadde formell akkreditering/etableringsgodkjenning/eksamensrett fra aktuell myndighet, skal godskrives i tråd med NKUs eventuelle anbefalinger. All den tid departementet faktisk viser til NKU i § 2 i vedlegg 1a (under *Maritim utdanning* og *Musikkonservatorieutdanning*), bør det også kunne vises til NKUs

anbefalinger når det gjelder studier fra private høyskoler som på det aktuelle tidspunkt ikke hadde formell etableringsgodkjenning eller eksamensrett etter privathøyskoleloven.

Angivelse av uttelling i studiepoeng

I departementets forslag er uttellingen for de enkelte utdanninger i § 2 i vedlegg 1a angitt i år, slik det også var i forskrift om godskriving av grad, yrkesutdanning, utdanningsprogram, fag eller emne fra institusjon under lov om universiteter og høyskoler som del av cand.mag.-grad fra 1998. Høgskolen mener at studiepoeng nå er en bedre måleangivelse for uttelling i grad enn år eller semestre. For at det ikke skal oppstå uklarheter om hvor stor uttelling som skal gis for den enkelte utdanning, foreslår vi derfor at studiepoeng brukes i vedlegg 1a.

Ordlyd i vedlegg 1a

Høgskolen anbefaler at ordlyden i § 2 i vedlegg 1a gjøres lik hele veien, dvs. at det enten står "godskrives med xx studiepoeng i en bachelorgrad" eller "godskrives med xx studiepoeng som del av en bachelorgrad".

Med hilsen

for
↳
Per Lilleengen
rektor

Asulv Frøysnes
høgskoledirektør